

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Mgr. D. S.**, zast. Mgr. Tomášem Mařatkou, advokátem se sídlem Dušní 8/11, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2018, sp. zn. S-MHMP 538867/2018/STR, č. j. MHMP 1142624/2018, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Mgr. S. G. P.**, **II) Mgr. M. K.**, **III) CETIN a.s.** (dříve Česká telekomunikační infrastruktura a.s.), se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, **IV) Ing. M. L.**, **V) H. P.**, **VI) Městská část Praha 13**, se sídlem Sluneční náměstí 2580/13, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2019, č. j. 11 A 216/2018-340,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2019, č. j. 11 A 216/2018-340, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce Mgr. Tomáše Mařatky, advokáta se sídlem Dušní 8/11, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému tamtéž. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 13 ze dne 16. 1. 2018, č. j. P13-63843/2017, kterým byla umístěna stavba a vydáno stavební povolení ke stavbě „*Přístavba a stavební úpravy rodinného domu Praha 5, , na pozemku parc. č. X, X, X v katastrálním území X*“. Stavebníkem je Mgr. S. G. P. [osoba zúčastněná na řízení I)].

[2] Jedná se o již druhé meritorní rozhodnutí městského soudu v této věci. První rozsudek ze dne 25. 6. 2019, č. j. 11 A 216/2018-189, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2019, č. j. 9 As 213/2019-110, pro opomenutí argumentace stěžovatelky uplatněné v podání ze dne 20. 6. 2019 a neprovedení důkazu připojeným posudkem znalce z oboru stavebnictví J. S. bez náležitého zdůvodnění.

[3] Městský soud v dalším řízení doplnil dokazování o uvedený znalecký posudek, k jeho závěrům nicméně nepřihlédl, protože v průběhu řízení před správními orgány neexistoval a soud vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. K argumentaci v podání ze dne 20. 6. 2019 (týkající se charakteru stavby, souladu s režimem stabilizovaného území, souladu s charakterem okolní zástavby, souladu s urbanistickým charakterem okolní zástavby a dopravy v klidu) se věcně nevyjadřoval, jelikož byla uplatněna až po lhůtě k podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s. a § 71 odst. 2 s. ř. s.) a opírala se o zmíněný znalecký posudek. Věcné vypořádání námitek v žalobě zůstalo shodné jako v prvním rozsudku.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatelka má za to, že městský soud nedodržel závazný právní názor Nejvyššího správního soudu a podává kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, nesprávného právního posouzení městským soudem a nedostatečně zjištěného skutkového stavu [§ 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.].

[5] Městský soud dle jejího názoru postupoval v dalším řízení čistě formalisticky: sice provedl důkaz znaleckým posudkem, ale nevycházel z něj. Nejvyšší správní soud přitom v prvním rozsudku vydaném v této věci uvedl, že ve správním soudnictví není podstatné, kdy byl důkazní návrh vznesen. Správní soudy jsou nadány tzv. plnou jurisdikcí, jak vyplývá z judikatury Ústavního i Nejvyššího správního soudu.

[6] Městský soud také nesprávně nepřihlédl k podání ze dne 20. 6. 2019. Tento postup nemohl opřít o „opožděnost“ vyhotovení znaleckého posudku, jak vyplývá z výše uvedeného. Stěžovatelka nesouhlasí ani s tím, že by v uvedeném podání uplatnila nové námitky. Argument urbanistického nesouladu stavby byl obsažen v části IV. žaloby (*zastínění*), kde se stěžovatelka kromě zastínění věnovala též obecně kvalitě prostředí v intencích § 25 odst. 1 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Dále se k problematice nesouladu urbanistické koncepce vyjadřovala v části VI. žaloby (*zastavěná plocha pozemku*), kde poukazovala na to, že stavba svým objemem nezapadá do charakteru území. Městský soud se z důvodů, které dle stěžovatelky neobstojí, nevěnoval otázce souladu stavby s režimem stabilizovaného území, s charakterem okolní zástavby a urbanistickým charakterem Malé ohrady. Současně přehlédl, že se těmito otázkám dostatečně nevěnovaly ani správní orgány.

pokračování

[7] Dále má za to, že městský soud nesprávně posoudil otázku charakteru stavby. Namítá, že se ve skutečnosti nejedná o rodinný, ale bytový dům, k čemuž dospěl i znalec. Jelikož stavební úřad vycházel z tohoto nesprávného východiska, vůbec nezkoumal, zda stavba splňuje podmínky kladené na výstavbu bytových domů, což je zásadní pochybení. Městský soud se touto námitkou sice zabýval, avšak nedostatečně. Po uvedení odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2018, č. j. 5 As 57/2016-40, ze kterého dovodil, že stavební úřad musel vycházet z toho, že stavebník žádal o umístění a povolení stavby rodinného domu, „zapomněl“ na podstatu námitky a zabýval se potenciálním posouzením stavby jako ubytovacího zařízení. Z citovaného rozsudku přitom nelze dovozovat, že by stavební úřad byl vázán formálním označením žádosti, podstatné jsou parametry stavby.

III. Vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[8] Žalovaný odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a svého vyjádření k žalobě, jelikož má za to, že kasační námitky jsou obsahově totožné s těmi žalobními. Nesouhlasí s tím, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný, a dodává, že stěžovatelka svůj názor ničím nedokládá. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

[9] Osoba zúčastněná na řízení I) (Mgr. S. G. P.) ve svém vyjádření především zdůrazňuje, že stěžovatelka v podání ze dne 20. 6. 2019 uplatnila zcela nové námitky a také znalec se v uvedeném posudku věnuje otázkám, které nebyly předmětem žaloby. Podle jejího názoru stěžovatelka záměrně nechala vyhotovit znalecký posudek na poslední chvíli (dne 25. 6. 2019 byl ve věci vyhlášen první rozsudek) a z logiky věci jí přijde nemožné uznat za důkaz posudek, který nebyl vypracován před rozhodnutím správních orgánů. Stěžovatelka dle jejího názoru v žalobě nijak konkrétně nepolemizovala o tom, zda stavba je v souladu s architektonickými a urbanistickými požadavky, pouze obecně uvedla, že území ztratí na hodnotě a nebude představovat klidné zázemí rodinných domů. Část žaloby *zastínění* se urbanismu vůbec netýkala a tato argumentace nebyla uplatněna v části *zastavěná plocha*; znalec se ke konkrétním zastavěným plochám vůbec nevyjadřoval. Následně se obsáhle věnuje odborné úrovni a obsahu znaleckého posudku, aby uzavřela, že umístění stavby je v souladu s územním plánem a stavba samotná nijak nevybočuje z architektonického rázu okolí.

[10] Podobně osoba zúčastněná na řízení V) (H. P.) uvádí, že nerozumí tomu, proč si stěžovatelka opatřila znalecký posudek až nyní. Správním orgánům lze těžko vyčítat, že se nevypořádaly s jeho závěry, když byl vypracován až po vydání napadeného rozhodnutí. Stejně tak uvádí, že stěžovatelka v podání ze dne 20. 6. 2019 vznesla nové námitky, v žalobě se omezila pouze na rozporování výšky stavby a zastavěnosti pozemku. Dále zdůrazňuje, že všechny body kasační stížnosti vypořádal již stavební úřad a že žádný jiný soused proti přístavbě domu nic nemá.

[11] Ostatní osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Podstatou nynějšího řízení je podobně jako v řízení prvním (sp. zn. 9 As 213/2019) otázka přezkoumatelnosti rozsudku městského soudu s ohledem na to, že se nezabýval argumentací stěžovatelky uplatněnou v podání ze dne 20. 6. 2019 a s tím souvisejícím znaleckým posudkem. Oproti prvnímu rozsudku městský soud sice provedl důkaz znaleckým posudkem a vysvětlil, proč nepřihlédl k námitkám v podání ze dne 20. 6. 2019, žádnou z nich však ani nyní věcně neposuzoval a z posudku nevycházel proto, že byl vyhotoven až po vydání napadeného rozhodnutí.

[15] Nejvyšší správní soud k tomu předně ve shodě se stěžovatelkou uvádí, že důvod, pro který městský soud nepřihlédl k obsahu znaleckého posudku, neobstojí. Nejen, že je v rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů i Ústavního soudu, odporuje též právnímu názoru Nejvyššího správního soudu uvedenému v prvním rozsudku vydaném v této věci (sp. zn. 9 As 213/2019), kterým byl městský soud vázán.

[16] Jak již zdejší soud uvedl v bodě [19] rozsudku sp. zn. 9 As 213/2019, „[s]oud sice vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), to však neznamena, že by nemohl použít důkazní prostředky, které tu sice v této době nebyly, ale o tehdejšímu skutkovém stavu vypovídají (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS).“ Z hlediska citovaného ustanovení je tedy podstatné, zda určité skutkové okolnosti v rozhodné době (do rozhodnutí žalovaného správního orgánu) reálně existovaly, nikoli zda jimi bylo argumentováno, nebo zda existoval důkazní prostředek, který o nich vypovídá (srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013-28). Ani v nynější věci proto nebylo důležité, kdy byl znalecký posudek vyhotoven.

[17] Stejně tak není podstatné, kdy stěžovatelka znalecký posudek k důkazu navrhla. Soudní řád správní nekoncentruje řízení ve vztahu k možnosti předkládat důkazy a účastník tak může činit kdykoli v jeho průběhu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4 As 176/2006 - 84, publ. pod č. 1834/2009 Sb. NSS). Lze mít jisté pochopení pro rozčarování Mgr. S. G. P. a H. P. nad tím, že stěžovatelka nenechala znalecký posudek zpracovat již v průběhu správního řízení, neboť by tím celou záležitost urychlila. Na druhou stranu ale nelze zapomínat, že stavební řízení je vedeno odborným správním orgánem, respektive jsou do něj doložena závazná stanoviska

pokračování

dotčených orgánů disponujících odbornými znalostmi stavebními, architektonickými, urbanistickými apod., kdežto soud (soudce) je odborníkem výlučně v rovině právní a posuzovat jiné odborné otázky mu nepřísluší. Stěžovatelka tedy nemusela mít ve správním řízení zájem na zpracování znaleckého posudku, pokud však chtěla odborné závěry správních orgánů zpochybnit před soudem, znalecký posudek pro ni mohl být stěžejní. Po právní stránce tedy jejímu postupu nelze nic vytknout. Nejvyšší správní soud nicméně zdůrazňuje, že na tomto místě nehodnotí závěry posudku a tedy ani opodstatněnost argumentace na něm založené.

[18] Dále se zabýval otázkou, jaký dopad mělo výše uvedené pochybení do stěžovatelčiných práv. Jakkoli byl městský soud veden nesprávným právním názorem (a navíc rozporným se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu), uvedl také, že se nemohl zabývat argumentací, k níž se znalecký posudek vztahoval, neboť byla uplatněna po skončení dvouměsíční lhůty k podání žaloby. Možnost uplatňovat nové žalobní body je - na rozdíl od navrhování důkazů - koncentrována a soud k pozdě uplatněným žalobním bodům nepřihlíží (§ 72 odst. 1 s. ř. s. a § 71 odst. 2 s. ř. s.) Vzhledem k tomu, že sporné podání bylo jasné učiněno až po skončení této lhůty, Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda má nová argumentace předobraz v žalobě.

[19] Stěžovatelka se v podání ze dne 20. 6. 2019 předně zabývala charakterem stavby, konkrétně tvrdila (a prokazovala znaleckým posudkem), že se ve skutečnosti nejedná o rodinný, ale bytový dům, což stavební úřad ignoroval. Stavba podle ní nesplňuje podmínky kladené na bytové domy, nemohla být umístěna na pozemku určeném pro výstavbu rodinných domů a v čistě obytném území, které je charakteristické právě tím, že jsou v něm rodinné domy se zahradami. Tato námitka nebyla v žalobě uplatněna. Stěžovatelka se v ní sice zabývala charakterem stavby, avšak výlučně ve vztahu k (tvrzenému) účelu stavby jako ubytovacího zařízení. Námitky, že stavba nesplňuje podmínky pro bytové domy a jako bytový dům nemohla být do území umístěna, nebyly v žalobě obsaženy ani náznakem. Stěžovatelka proto nemůže v kasační stížnosti úspěšně namítat, že městský soud se s touto námitkou dostatečně nevypořádal; soud se jí věcně zabývat nemusel a neměl.

[20] Dále stěžovatelka namítala, že stavba je v rozporu s charakterem okolní zástavby. Formálně tyto námitky rozdělila do bodů nazvaných *soulad s režimem stabilizovaného území*, *soulad s charakterem okolní zástavby* a *soulad s urbanistickým charakterem okolní zástavby*, jedná se však o související argumentaci, neboť její podstatou je ve všech případech tvrzení, že sporná stavba (přístavba) povede k neúměrnému zastavení pozemku, jelikož bude příliš zasahovat do zahrady. Podle stěžovatelky je taková stavba v rozporu s charakterem okolní zástavby, kterou považuje za tzv. zahradní město. Takto stavěná argumentace v žalobě předobraz má. Již v žalobě stěžovatelka namítala, že zastavěná plocha pozemku bude převyšovat míru v místě obvyklou a povede k narušení charakteru území. Mgr. S. G. P. má pravdu v tom, že námitka v žalobě je poměrně obecná, podstatné nicméně je, že v ní obsažena je. Pokud na ni stěžovatelka navázala v podání ze dne 20. 6. 2019, nejedná se o novou argumentaci, ale o rozhojnění argumentace včas uplatněné, v nynější věci z velké části spočívající v upřesnění laického vyjádření stěžovatelky na základě odborného posouzení znalcem. V tomto případě tedy nešlo o nové a opožděné námitky,

ale o rozhojnění námitky řádně uplatněné. Městský soud tedy byl povinen zabývat se touto problematikou a přihlídnout k příslušné části znaleckého posudku.

[21] Poslední bod podání ze dne 20. 6. 2019 se týká dopravy v klidu. Stěžovatelka uvádí, že přístavbou vzniknou nové bytové jednotky a u domu není dostatečný počet parkovacích míst. Tato námitka byla v prakticky shodné podobě uplatněna též v žalobě (vyjma citací ze znaleckého posudku) a městský soud se jí zabýval v bodě 54. rozsudku. Své posouzení založil jednak na tom, že stěžovatelka vycházela ze spekulativního tvrzení ohledně užívání stavby jako ubytovacího zařízení, jednak že *„žádným konkrétním důkazním prostředkem nezpochybnila stavebníkem předložený výpočet ze dne 12. 6. 2017 ohledně Bilance dopravy v klidu podle ČSN 73 6110, podle něhož – ve spojení s předloženou a schválenou stavební dokumentací – pro parkovací stání slouží na pozemku žadatelky garáž pro dva osobní automobily a dále možnost dvou stání před garáží a jednoho stání na ulici před domem.“* Stěžovatelka však v podání ze dne 20. 6. 2019 nejen tvrdila, ale také znaleckým posudkem prokazovala, že počet parkovacích míst není dostatečný, což městský soud nezohlednil. Dále již v žalobě namítala, že z fotodokumentace doložené v průběhu stavebního řízení je zřejmé, že před garáží nemohou být dvě parkovací stání, k čemuž se městský soud také nevyjádřil. Vymezovala se také proti závěru žalovaného, že do výpočtu není třeba zahrnout potřeby stávajícího domu, jelikož v době jeho výstavby neexistovaly technické normy regulující tuto problematiku. Ani k této otázce se městský soud nevyjádřil.

[22] Lze tedy uzavřít, že napadený rozsudek je částečně nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a to (i.) pro nevypořádání argumentace stručně shrnuté v bodě [20] tohoto rozsudku, včetně nepřihlídnutí k souvisejícím částem znaleckého posudku, a (ii.) proto, že závěry žalovaného ohledně dopravy v klidu nekonfrontoval se závěry znaleckého posudku (případně též se zmiňovanou fotodokumentací) a nereagoval na stěžovatelčinu výtku, že při výpočtu potřebných parkovacích míst nebyly zohledněny potřeby stávajícího domu. V dalším řízení městský soud tato pochybení napraví.

V. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako důvodnou a rozsudek městského soudu proto zrušil podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení bude městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[24] Stěžovatelka společně s podáním kasační stížnosti požádala, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Soud o tomto návrhu nerozhodoval, neboť bezprostředně po shromáždění potřebných podkladů přistoupil k rozhodnutí ve věci samé a za těchto okolností by bylo posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku zbytečné.

[25] Vzhledem k tomu rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč stěžovatelce. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce Mgr. Tomáše Mařatky, a to do 30

pokračování

dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 10a odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu